

No 108

UJHÁZI PÉTER (1940) Éjszakai várostérkép | City Map at Night, 1980

UJHÁZI PÉTER (1940)

Éjszakai várostérkép | City Map at Night, 1980

Akril, farost | Acrylic on wood-fibre, 123 x 195 cm
Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Éjszakai várostérkép Ujházi P.
Jelezve középen fent | Signed above center: UP 1980

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:
| Ujházi Péter Bilder, Objekte, Aquarelle. Galerie Levy, Hamburg, 1985. szeptember

Kezdő ár | Starting price: 3 400 000 Ft / 8 854 EUR
Becsérték: 5 000 000 – 8 000 000 Ft
Estimate: 13 021 – 20 833 EUR

1. Jean-Michel Basquiat: Untitled (Soap), 1983-1984
magántulajdon

1. Benjamin Palencia, Toledo de noche, 1930
Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia,
Madrid

Ujházi Péter „különös”-ságára a legtöbb vele kapcsolatos cikk, tanulmány kitér. Ez éppúgy vonatkozik alkotói attitűdjére (amely egyszerre objektív és együttérzően ironikus), sajátos képalkotási módszerére (firkálás, „világszönyeg” és „körhinta-perspektíva”) vagy műfaji sokszínűségére (festmények, grafikák, dobozok, kerámiák), mint a műveiben kibontakozó különös, egyedi világra, magánmitológiájára, illetve művészetének a konkrét stíluskategóriákba, irányzatokba való besorolhatatlanságára. Kritikusai a munkásságát olyan, látszólag egymásnak ellentmondó jelzőkkel illetik már, minthogy: gyermeken infantilis vagy illozolitikus; narratív vagy festői; „szándékoltan művésziellen”, régi, avantgárd vagy posztmodern. Ujházi is megerősíti a

hagyományosan egymást kizáró jellemzők (együttes) meglétét művészetében, amikor azt nyilatkozza, „én nagyrészt impresszionista festő vagyok. Meg talán szociális is, már ami a témaválasztást illeti”.¹ A lőiskolál 1966-ban elvégző (egykori Bernáth-tanítvány) Ujházi a hetvenes évek elejére alakította ki a gyermekrajzok, karikatúrák és barlangfestmények látásmódját felhasználó festői nyelvezetét, valamint „utánozhatatlan magán-Odüsszeiáját”, melynek témái és szereplői kisvárosi figurák, komédiások, álarcosok, vándorok, az arctalan embertömeg.² A nyolcvanas évek derekától a képeken gyakori egy-egy ősi szimbolikus motívum megjelenítése és kiemelése, mint a piramis, a lépcső, a létra, a labirintus vagy a szerencsekerék. Az Éjszakai várostérkép

is ekkoriban készült, amely egy kisebb város vagy városrészlet felülnézeti, éjszakai légifotója lehetne. Közlebről nézve azonban megfigyelhető, hogy a nézőpontok folyamatosan változnak, ahogyan az alkotó keveri az eltérő kartográfiai típusokat és hagyományokat is, a tervrajzokéval, kincses térképekével. Így míg egyes házaknak csak a tetejét látni, másokba egészen bele lehet hatolni, de nem azért, hogy az éjszaka elől az otthonaikba behúzódó emberek megmutassa, hanem inkább, hogy titkaira lény derüljön. A házlelőn, falakon, földön áthatolni képes szem egyetlen emberi lényt sem talál (még jobb oldalt, a sírkert alatt sincsenek halottak) a képen, viszont fel lehet fedezni lilkos alagutakat, lépcsőket, járatokat, melyek labirintusszerűen, részletről

részletre irányítják a tekintetet. A sötétség, az „embertelenség” és a városi építmények olykor emberi arcokat megidéző formája baljós érzetet adnak, ugyanakkor a fekete alapon fehérrel való firkálások és a színes, egymás mellé rendelt dekoratív mintázatok oldják valamennyire a katasztrófikus hangulatot. A nagyméretű festmény szerepelt Ujházi 1985-ös egyéni kiállításán a világhírű, hamburgi LEVY Galerie-ben, majd innen feltehetően egy német magángyűjteménybe került. Az 1970-ben Thomas Levy által alapított galéria elsősorban szürrealista, új realista és pop art művészek bemutatására, menedzselésére szakosodott, többek közt olyan nevekkel, mint Sonia Delaunay, Joan Miró, Max Neumann és Daniel Spoerri.

2. Jean Dubuffet: Les Alentours de Saint-Souris
magántulajdon

FÖLDES LÉNA

1 Todor János: „Legyek ott, legyek benne, legyek közel”. Beszélgetés Ujházi Péter festőművésszel. In: *Élet és Irodalom* 2010. november 19., 8.
2 Merhan Orsolya: Kis világegyetem. Ujházi Péter művei. In: *Új Művészet* 1995/1-2., 46.

